

Creative Campus Arabia
PROJEKTIKUVAUS
16.10.2015

Suurten muutosten Arabia

Arabian alue ja vanha tehdasrakennus ovat suurten muutosten edessä: Aalto-yliopisto on muuttamassa pois ja Fiskars ilmoitti juuri tehdastoimintansa lopettamisesta tiloissa. Helsingin kaupunki on vuosien mittaan satsannut paljon Arabian kehittämiseen luovan osaamisen keskuksena ja merkittävät poismuutot alueelta jättävät jälkeensä ainakin hetkellisen tyhjiön. Tilanne kuitenkin tarjoaa myös tilaisuuden arvioida uudelleen, mitä vahva luovan alan hub vaatii kehittyäkseen tulevaisuudessa.

Luovan alan tarpeet vs. Arabia

Työelämä on rajussa muutoksessa, luovalle alalle tutut ns. epätyypilliset työsuhteet leviävät myös muille aloille. Tämä heijastuu työtiloihin ja erilaiset co-working -tilat ovat kasvava trendi, joihin jo kaupalliset toimijatkin ovat osin tarttuneet (esim. Spondan vuoden alusta aloittava Mothership of Work -yhteisö). Erityisesti luovia aloja ajatellen tarjonnasta kuitenkin puuttuu tiloja, joissa voisi tehdä myös pienimuotoista tuotantoa, oli se sitten prototyyppien valmistusta testaukseen tai piensarjojen tuotantoa myyntiin.

Arabiassa on nykyisellään hyvät puitteet tämän tyyppiselle toiminnalle ja ne ovat vahvistumassa entisestään lähivuosina, kun Metropolia Ammattikorkeakoulu keskittää luovan alan koulutuksensa alueelle vuonna 2017. Käytännössä tämä tarkoittaa muotoilun, viestinnän, elokuva-, tv- ja radiotyön, pelialan, kulttuurituotannon, vaatetusalan, musiikin ja konservoinnin osaamisia sekä aloilla tarvittavia fasiliteetteja. Nyt Aallon käytössä olevat työpajatilat tullaan mitä suurimmalla todennäköisyydellä säilyttämään ja lisäksi on tulossa uusia esim. musiikin ja pelialan studiotiloja.

Jos nämä resurssit ja osaaminen avattaisiin entistä enemmän myös oppilaitoksen ulkopuoliseen käyttöön, se olisi piristysruiske kaupungin luovalle alan toiminnalle ja elinkeinorakenteelle. Samalla tämä synnyttäisi myös luontevan kohtaamispaikan alan toimijoille. Tätä tarvitaan, koska Helsingissä viime vuosina syntyneet, kansainvälistäkin huomiota saaneet urbaanit innovaatiot, kuten Food Truck -kiertue tai Puuropyörä, eivät synny itsestään tyhjiössä, vaan vaativat lähes aina ympärilleen innostuneen kehittäjäyhteisön.

Tilojen yhteiskäytössä on toki paljon selvittettäviä käytännön asioita mm. työpajojen työturvallisuusnäkökohtiin, kulunvalvontaan, tilavarauksiin ja ohjelmallisensseihin liittyen, mutta ovat kaikki ratkottavissa hyvällä suunnittelulla. Alueen korkeakoulujen (Metropolian lisäksi Diakonia-ammattikorkeakoulun, Arcadan ja Helsingin yliopiston kampukset) välillä on myös paljon hyödyntämätöntä potentiaalia. Korkeakoulut voivat kaikki sekä osaltaan ruokkia alueen luovaa keskittymää että myös hyötyä siitä.

Miksi tarvitaan Creative Campus Arabia?

Muutoksista huolimatta ja osin myös niiden ansiosta Arabiassa on erinomaiset puitteet monipuoliselle luovien alojen kohtaamispaikalle ja osaamisyhteisölle: Paikalle, jossa opiskelijat ja ammattilaiset kohtaavat, muodostavat uusia kumppanuuksia ja jossa voi testata ideoita, tuotteita ja palveluja sekä saada sparrausapua uuden kehittämiseen. Ja joka kaiken kaikkiaan antaa hyvän kasvualustan uudelle yrittäjyydelle ja luovan alan osaamiselle sekä tätä kautta myös alan elinkeinoperustalle. Tämän synnyttäminen vaatii kuitenkin kokonaisnäkemystä ja koordinoitua ja siksi tarvitaan Creative Campus Arabia -hanketta.

Creative Campus Arabia -visio

Työelämän murrokseen vastaaminen tarjoamalla luovan alan toimijoille puitteet, joissa maker-kulttuurin FabLabit yhdistyvät co-working -tiloihin. Käytännössä tämä tarkoittaa Metropolian työpaja- ym. pienimuotoista tuotantoa mahdollistavien tilojen avaamista nykyistä laajempaan käyttöön. Tavoitteena on luoda Metropolia Ammattikorkeakoulun kampuksen yhteyteen tilat, jotka palvelevat luovan alan startupeja, mikro- ja pk-yrittäjiä, freelancereita ja muita toimijoita, houkuttelevat alan toimijat samalle alueella mahdollistaen synergiaetuja. Tavoitteena on ympäristö, jossa opiskelijat ja uransa alkuvaiheessa olevat kiinnittyvät luonnollisesti alan verkostoihin ja joka tukee opiskelijälähtöistä yrittäjyyttä.

Käytännössä

Luovan alan keskittymän muodostamista tarkastellaan projektissa sekä tilojen ja tilafasilitteettien että osaamisen jakamisen näkökulmista. Samanaikaisesti selvitetään mahdollisia rahoituslähteitä sekä toiminnan käynnistämiseen että ansaintamallia sen pitkäjänteiseen ylläpitoon ja jatkuvaan kehittämiseen.

Tilojen ja tilafasilitteettien yhteiskäytön skenaarioita

Tuotanto- ja muut erityistilat

Metropolian tilojen avaaminen yhteiskäyttöön siten, että tilat olisivat hyödynnettävissä myös ilta- ja viikonloppu-aikaan. Vuoden 2016 aikana selvitetään mm.:

- Metropolian tilojen itsessään tarjoamat mahdollisuudet luovalle keskukselle
- Pienyrittäjien näkemys, miten tulisi toteuttaa
- Tilojen yhteiskäytön vaatimia järjestelyjä, kuten työturvallisuus-kysymykset etenkin pajatiloissa, ohjelmistolisenssit, tilavaraus-järjestelmälle asetettavat vaatimukset
- Yhteiskäytön kustannusten selvittäminen, ansaintamallin suunnittelu ja mahdollisten käyttömaksujen keräämistapa

24/7 Co-working -tilat

A| Helsingin kaupungin ylläpitämä co-working -tila Metropolian tilojen yhteydessä. Tällöin co-working -tila olisi käytössä jatkuvasti käytettävissä, riippumatta Metropolian opetusjärjestelyistä. Erityistilat, kuten puu- tai metallipajat, 3D-tulostimet, studiot olisivat erikseen varattavissa. Vuoden 2016 aikana selvitetään mm.:

- Voiko kaupunki (alkuvaiheessa) toimia co-working tilan ylläpitäjänä?
- Mitä kaupungin palveluja olisi tarpeen sijoittaa keskukseen?
- Co-working -tilan mahdolliset käyttömaksut ja niiden kokoamismalli?

B| Kiinteistön omistajan tai ulkopuolisen toimijan ylläpitämä co-working -tila Metropolian tilojen yhteydessä. Vuoden 2016 aikana selvitetään mm.:

- Kiinteistön omistajan ja mahdollisten ulkopuolisten toimijoiden kiinnostuksen kartoittaminen
- Palvelukonseptin kehittäminen ja yhteistyöstä sopiminen Metropolian erityistilojen osalta

Demotila

Tila/tiloja osaamisen näkyväksi tekemiselle, esillepanolle ja palvelukonseptien testausta varten. Vuoden 2016 aikana selvitetään mm.:

- Tilan sijoitusmahdollisuudet Co-working -tilan tai Metropolian tilojen yhteyteen esim. (yhteiset) aulatilat

Osaamisen jakamisen skenaarioita

Alueen korkeakoulujen kesken ja luovan alan toimijoille

Selvitetään korkeakoulujen käytössä olevia fasiliteetteja ja mahdollisuutta niiden yhteiskäyttöön sekä luovan osaamisen soveltamiskohteiden tunnistaminen eri koulutusaloilla ja näihin liittyvissä ammattiverkostoissa

- Innovation Camp -kesäopinnot 2016
- Mahdollinen Arabia Cloud -sivuaine- ja kehittämiskokonaisuus (vrt. Kaupunkiakatemia)

Luovan alan toimijoiden välillä

Samaan kortteliin houkutellaan eri alojen luovia toimijoita sekä tiivistetään yhteistyötä näiden kanssa (mm. Helsinki Design Week, Commission Helsinki, Metropolia Game Studio).

- Eri luovien alojen verkostot kootaan yhteen suunnittelupajoihin, tunnistetaan synergiat ja odotukset tiloille ja fasiliteeteille, jotka hyödyttäisivät yhteistyötä

Kaupungin ja alueen toimijoiden välillä

Selvitettäviä näkökulmia:

- Mahdollisuudet luovan alan yrittäjäpalvelujen
- Tapahtumapalvelut yms. kaupungin palvelut
- Näyteikkuna Helsingin luovalle osaamiselle ja sen mahdollisuuksien hyödyntäminen esim. matkailun edistämisessä
- Luovan alan osaamisen hyödyntäminen kaupungin kehittämisessä

Kansainvälisesti

Selvitettäviä näkökulmia:

- Opettajien kansainväliset vaihdot ja niihin yhdistettävä luova toiminta
- Residenssitoiminnan mahdollisuudet luovan kampuksen hyödyttämisessä esim. työn esittely ja mestarikurssien pitäminen

Creative Campus Arabia | toimet 2016

- Asiantuntijaryhmän kokoaminen
- Kansainvälisiin ja paikallisiin esimerkkeihin tutustuminen (mm. Beta House Berlin, Geovation Hub London, Kellohallin ja Tukutorin toteutusprosessi)
- Osallistavat suunnittelupajat luovan alan pienyrittäjille ja muille toimijoille
- Muut toimet tiedon kokoamiseksi ja jakamiseksi
- Nopeita testauksia suunnittelupajoissa ja selvitysprosessista nousseista ideoista
- Korkeakoulujen välisen yhteistyön käynnistäminen esim. Innovation Camp -kesäopintoina yhteistyössä Diakin kanssa
- Arabian kampus NYT -selvityksen tulosten julkistus
- Käynnistysvaiheen toteutussuunnitelma

Creative Campus Arabia | toimet 2017 - 2018

- Palvelutarjonnan määrittely ja suunnittelu
- Toiminnan käynnistäminen vaiheittain